

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. czégnél

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Az érettségi ellen.

(Polit. hetiszemle).

Ilyenkor a tanév vége táján országsszerte lázas fővel, szinte a végsőig fokozott izgatottsággal foglalkozik a diákság a vizsgálatokkal. Valóban idegencsóló munka ez, a mely sok fiatal idegre bénítólag hat. Hónapok kellenek hozzá, míg egy fiatal embernek vagy inkább fiatal gyermeknek idegszervezete visszaszerzi azt a rugékonyságát, melyet a nehéz idegmunkával elveszített.

Százaszorosan fokozott ez az idegmunka annál a tanulónál, a ki ott tart, hogy befejezze tanulmányainak egy fontos szakát. Kivált mikor a tanuló középiskolai tanulmányainak végéhez ér el. Ugynevezett érettségi vizsgálatot kell tennie ilyenkor a tanulónak, hogy megkezdhesse egyetemi szabad tanulmányait, befejezván a középiskola fejelemzésével egybekötött tanulmányait. Az iskola szoros kötelekeit az egyetem szabad tanítási módszerével váltja fel ilyenkor a diák, más szóval: felszabadul a tanuló s a tanulóból polgár lesz, egyetemi polgár, vagy pedig kilép az életbe valaminő pályára.

A nálunk divó — kétségtelenül régi német mintákra épült — vizsgamódszernek jellemvonásai, kétséges előnyei és kétségtelen hátrányai sokszorozódva jegezesednek ki tehát a vizsgák vizsgáján, az ugynevezett érettségi vizsgálatnál.

A diákság körében kegyetlen hire van ennek az érettségi vizsgának. A diákfantázia valóságos mumusként emlegeti ezt a vizsgálatot, amelyen főigazgatók és miniszteri biztosok jelennek meg a diákság nem kis rémületére. Már hónapokkal megelőzőleg a diákhagyományok és a tanárok vállvetve riasztgatják az érettségi felé közeledő tanulókat, akiknek idegeit kétségtelenül ingerlik ezek a riasztgatások, úgy, hogy szinte eltikadt idegekkel jut még az erősebb szervezettü tanuló is az érettségi vizsgálatra.

Maguk e vizsgálatok csak helylyel közel veszedelmesek szigorúságukkal és követelményeikkel. Csak itt-ott tartja egy-egy miniszteri biztos hivatásának, hogy amolyan hagyományos szigort fejtessen ki, amelynek a gyengébb tehetségűek áldozatul esnek. Rendesen emberséges érzelmekkel bánik el a diákkal az ilyen miniszteri biztos, akinek szinte jól esik a kis vidéki kirándulás, nem zavarja meg hát ennek a kirándulásnak emlékeit diákzakkalással.

Am nem is azon mulik, hogy tulontul nehéz és veszedelmes volna a diákra az érettségi vizsga, hanem hogy ördögként festik a falra ezt a vizsgálatot, jóllehet ennek mi célja sincsen.

Magammal is sok év előtt megesett, mikor érettségi előtt állottam s az előttem vizsgázó tanulóársak vizsgájára hallgatóként bemenni akarván, egy derék tanárom ezekkel tartott vissza: „Nem szabad bemenni, mert akkor megtudnád, hogy milyen könnyű az érettségi.”

Hát miért e titkolózás? Miért e megfélemlítés? Miért ne tudja meg a tanuló, hogy valóságban mily követelményekkel lép fel az ily vizsga? Nem jó egyébre, csak a régmódi idegmegfeszítésre, amelynek csak hátrányai vannak. Későbbi években is erősen megsnyli némely ember a vizsga előtti idegmegfeszítést.

De nem csak ily szempontokból, de egyébként sem látom becsét az érettségi vizsgálatoknak. Ez az egész intézmény már idejét multa. Ami pedagógiai mintaállamunkban, Poroszországban már kezdenek lemondani is róla. Meggyőződtek ugyanis a német pedagógusok, hogy az intelligenciális pályakon levők idegessége jobbra az ilyen érettségi felé való készüléssel kezdődik. Szinte mondhatni, hogy az intelligencia idegességének alapjait az érettségi vizsga veti meg. Ami elvégre is nem csoda. Az érettséggel nyolcz esztendő tanulmányait akarnák összefoglalni.

Ez ugyan magában már lehetetlenség és csak külsőleg foglalható össze pár hónap alatt nyolcz év tanítási eredményét. Elvégre is, ha a nyolcz év nem veszt el haszontalanul, úgy a nyolcz év nevelési és tanítási eredményének élnie kell a tanuló intelligenciájában. Ha nem él benne, akkor hiábavaló a pár havi összefoglalás, ezzel az összefoglalással amugy se táplálódik az intelligencia, hanem pusztulnak vele az idegerők.

Mennyivel üdvösebb ennél a francia rendszer, a melylyel hova-tova a németek is megbarátkoznak. A francia középiskolákban nincs érettségi vizsgálat. Az utolsó osztályt épen úgy fejezi be a diák, mint az előbbieket. Se több tanulás, se kevesebb, mint más esztendőben.

Ha aztán a diák egyetemre akar jutni, felvételre jelentkezik az egyetemi hatóságnál, megjelöli a facultást, a melyre pályázik s akkor az egyetemen vizsgálják meg, bir-e egészen kellő intelligenciával, illetve előzetes képzettséggel, hogy a fakultásba beléphessen.

Nem tankönyvek adatait faggatják ki a diákból ott, hanem általános előképzettséget és intelligenciát vizsgálnak. Erre a vizsgálatra nem kell készülnie a diáknak, nem is tud rá készülni. Viszont a baccalaureatust (érettségi) megadó egyetemi tanárok általános szempontokból bírálhatják el a jelentkezőket és nem teszi őket elfogulttá a diák középiskolai karriérje, melynek netáni apró túszurásait az érettségi holmi apró részletkérdések faggatásával boszulhatja meg a tanár.

Persze ehhez a francia eredetű érettségihez ahhoz való cenzorok kellenének az egyetemre. A cenzorokat is nevelni kell. A régi porosz rendszerről egy csapással nem térhetni át a francia rendszerre, melyet a modern német írók sok ily eszmével gazdagítottak. De az irányeszmét bizvást befogadhatjuk, sőt be kell fogadnunk. Az az eszmeáramlat, mely az érettségi ellen Németor-

TÁRCSA.

Hipnotizált társadalom.

— Jelenet. —

Esti lapban olvasom, hogy az ember nem szabad uralhatóságának, hanem tetteiben a bolygók hipnotizáló ereje vezet.

A bolygó Svengálík működéséről a következő jelenet nyújt némi fogalmat.

Mars: Jupi! Hé Jupi, alszol?

Jupiter: (Délutáni álmából felrezen) Alszom. (Nagyot horkol és hasra fekszik.)

Mars: Ugyan ne aludj már, hiszen a hasadra süt a nap.

Jupiter: (Mámoros nevetéssel) Fenét. Hiszem rajta fekszem.

Mars: Már megint lumpoltatok?

Jupiter: (Felálomban) Reggelig voltunk Vénusz-nál. Pokoli jól mulattunk. (Megfordul és duzziban énekel):

Volnál csak rózsabimbó, rózsabimbó,
Lennék a méh,
Szállnék én döngő-döngiesélve
A mézed felé.
Volnál csak . . .

Mars: Hallgass, Jupi. Jön a rendőr.

Jupiter: (Dühösen ordít)

Szeretném én azt a rendőrt látni,
Aki velem versenyt merne farulázni.

Mars: (Közelebb húzódik) Óreg! Van még konyak?

Jupiter: Habbal vagy hab nélkül? Mert habbal nincs, de hab nélkül sincs. (Föltápáskodik.) Hanem van egy kis borovicskám. Tegnap vettem a Tejtuton.

Mars: Hoczi!

Jupiter: (Megkínálja. Isznak.) Hát ma mi a program?

Mars: Azt mondta Saturnusz, hogy lawn tennis után eljön egy kis szeánszra.

Jupiter: Már megint hipnotizálunk?

Mars: Hát mit csináljon az ember: (Künn nagy zaj. Czigányzene. Egy női hang dalol):

Nagyságos ur, ne izéljen már,
A jobb karom istók ucscse fáj! . . .

Jupiter: A kutyafáját, még ide is utánam jön.

Mars: (Kinéz az ablakon) Itt van Vénusz és Merkur. Majd lefordultak az automobilról.

Jupiter: Nem csoda, még mindig be van csipve.

Mars: Az ám, Phoebusz részeg. Most neki kormányozta a kocsi a kapunak.

Merkur: (Kívül döngeti a kaput)

Vagy aluszak, vagy nem hallják,
Vagy talán nem is akarják! . . .

(Dal után ordít) Nyissátok ki, azt az agrárius mindenét az öreg apátoknak.

Jupiter: Micsoda asszony! Micsoda asszony! Hogy huz!

Mars: Ezt a Merkurt legközelebb felpofozom. A komisz merkantil nagyon honczeg.

Jupiter: Hadd el, hiszen nem verekszik. (Undorral) Demokrata! Egyébként mért haragszol rá?

Mars: Hogyne haragudnék. A pénzével elbódítja ezt a léha Vénuszt. Szegény Szaturnusz, meg bomlik utána. Már a gyűrűt is odakinálta, de Vénusz, kijelentette, hogy ő csak Merkúrért rajong, mert az legalább szórakoztatja. Tegnapelőtt is elvitte a karrosselbe.

Jupiter: (Elkeseredetten) Egye meg a fene a vagyonos osztályt.

Merkur: (A kapu előtt) Ha nem nyitjátok ki, bovágom az ablakot egy meteorral.

Jupiter: (Marshoz) Nyisd ki már, mert ez a kazár még tényleg beveri.

Mars: (Ajtót nyit.)

(Merkur, Vénusz, Phoebusz és a cigányok belödulnak.)

Vénusz: (A nyakába röpül Jupiternek) Szervusz, te vén csataló. No kialudtad magad? Nini, Mars, te is itt vagy? Képzeltétek, ez az örült Merkur már megint botrányt csinált. Letörte a Gönczölszekér rudját, aztán bevverte a főispán ablakait. A rendőrök felirták a nevét. Hónap megint mehetünk tanuskodni a Rakiesics bíróság elé.

Mars: (Magában) Ezt a Merkurt legközelebb felpofozom.

Jupiter: Üljetek le gyerekek. Van még egy kis borovicskám.

Merkur: (Mintegy ötlettől megkapatva) Van még egy rongyos forintom azt is a Vénusznak adom.

Vénusz: (Végig hever a diványon) Gyerekek, ma is hipnotizálunk?

Mars: Hogyne. A foot-ball már lejárt. Most ez a divat. Merek fogadni, hogy ma olyan hipnotikus goalt csinálók, hogy az emberek kirugják maguk alól a földet.

Vénusz: Ej, én már unom, de azért csak fogjatok hozzá. Igaz, voltatok a Folie-ban?

Jupiter: Hát te már oda is jársz? Mi csak a kaliforniai tánczosnöt néztük meg.

Merkur: Micsoda tánczosnöt, azt a kutyafáját.

Jupiter: (Pisszeg.)

Mars: (Magában) Ezt a Merkurt legközelebb felpofozom.

Jupiter: Na, esőnd gyerekek, kezdjük el. (M-sze-látóval nézegeti a földet.)

Mars: (Csöngöt.)

Egy kis bolygó: Parancsol?

számban támadt, elküldi hozzánk is hullámaikat. Akkor majd megindulunk mi. S ha a pedagógusok makacsokodnak, szemben fogják magukkal találni az orvosokat, a modern pedagógiának a legjelesebb tanácsadóit, sőt mondhatom harczoait.

Hungarus.

A Népkönyha közgyűlése.

A „Pancsovai Népkönyha Egyesület” május hó 25-én tartotta az évi rendes közgyűlést, melyen Obradovics Sztojko alelnök elnökölt.

A napirend előtt felolvastott Jablonszky Miklós egyesületi elnök igen meleg hangú leköszönő és bucsu levele; a közgyűlés mely sajnálattal vette tudomásul az elnök elhatározását, és az egyesület érdekében kifejtett fáradhatatlan, eredményes és önzetlen működéséért őszinte köszönetet mond s a távozó elnök érdemeit a jegyzőkönyvben megörökíti.

A titkári jelentés röviden foglalkozik az egyesület 7 évi múltjával rámutatva, hogy az egyesület tevékenysége évről-évre fokozottabb mértékben vették igénybe. Konstatálja hogy az egyesület különösen a szerb polgárság részéről nem részesül a megérdemelt támogatásban. Csak sajnálni lehet, hogy a szegények legszegényebbjének, a gyermekeknek nyújtandó jótétemények mérlegelésénél nemzetiségi és felekezeti fanatizmus is próbálkozott érvényesülni és miután ezen terv harjótörést szenvedett bizonyos körök teljesen visszavonultak. Épp oly sajnós azon czélok és rosszakaratú híresztelés, hogy szerb gyermekek alig nyerne felvételt a népkönyhában, mert a tény az, hogy az elmúlt tél folyamán ellátott 200 tanuló közül volt 96 szerb gyermek (a mennyit csak ajánlottak) és az ott étkezett 12 aggasztán nagyobb része szintén szerb volt. Annál örvendesebb azonban az a jelenség, hogy egyletek, testületek és egyesek is élénk érdeklődéssel viseltek az egyesület emberbaráti működése iránt és tetemes anyagi támogatásban is részesítik. Az érdeklődés ébrentartását és lehető fokozását tartja a jövő különös feladatának, mert a jövőben egyrészt a helyiség kérdése nem esékely gondot fog okozni, de különösen azért is, hogy az egyesület tulajdonképeni czélját, az általános népkönyha megnyitását minél előbb megvalósíthassa.

A titkári jelentése tudomásul vétete után az egyesület pénztárosa Wittigschlager Lajos terjesztette elő az 1900/1901. és 1901—1902. évi számadásokat. E szerint 1900/1901. egyleti év végén volt (betét) . . . . . 5139 kor. 44 fill. 1901/1902. évben befolyt

adományok	474	24
Félévi kamat	120	85
Tagsági díjakból befolyt	417	—

Bevétel összesen . . . . . 6145 kor. 53 fill.

A kiadások összesen . . . . . 5139 kor. 44 fill. *)

s így a pénztár állaga . . . . . 5031 kor. 53 fill. mely összegből 5000 korona a „Pancsovai Kereskedelmi Bankban” van elhelyezve, 31 kor. 53 fill. készpénz pedig a pénztárban van.

Tantner Albin számvizsgáló jelentése után, mely szerint a számvizsgálók átvizsgálták a számadásokat és azokat kellően okmányolva teljesen rendben találták, a pénztáros jelentése tudomásul szolgált

*) A pénztáros és gondnok kiadási tétellei közti különbség annak tulajdonánál, hogy a pénztáros kimutatása csak a befolyt és kiadott készpénzről, a gondnok kimutatásában azonban a természetben adott élelmi czikkék értéke is el van számolva.

Mars: Hozd be a látszóveket.
 Vénusz: (Idegesen) Hol a lorgnettem. Merki-kém keresd meg a lorgnettem.
 Egy kis bolygó: (Hozza a látszóveket és egy tálcán egy névjegyet.)
 Jupiter: (Olvas) Szaturnusz István ur óhajta tiszteletet tenni.
 Mars: Jöhet.
 Vénusz: Ez már mégis szemtelenség. Még ide is utána jön.
 Merkúr: Ugyan ne bánts mindig Szatyit. Hiszen jó gyerekek, csak egy kicsit hülye az ő örökös gyűrűivel.
 Mars: (Magában) Ezt a Merkurt legközelebb felpofozom.
 Szaturnusz: Kisz' ti hand. (Leül) Tudják kérem mi az újság?
 Vénusz: (Gyorsan) Pletyka? Halljunk! Halljunk!
 Szaturnusz: Luna asszony tegnap olyan sikerülten hipnotizálta Humbertné asszonyt, hogy az egész Franciaországot becsapta. Ma nincs híresebb asszony Humbertné.
 Vénusz: (Sértődötten.) Ugyan ne mondja. Kis kedves. Legalább fiatal? szép? férjes? Hány gyermeke van? Van hamis foga? Kinél dolgozat?
 Jupiter: (Aki mindaddig az ablaknál látszóve-zett, felkiált) Hopp, az angyalát! . . .
 Mind: (Az ablakhoz rohannak) Mi az? mi az?
 Jupiter: Látjátok az a vörös orru alakot? Az egy detektív. Most majdnem nyomára jött Kecskeméti.
 Mars: (Ijedten) Ohó! Azt nem engedjük. Azt én hipnotizáltam el. Figyeljétek csak. (Merően a földre tekint, majd szuggerraló mozdulatok után kiált:) Trylbi! Vagy mi az Isten csudája, detektív! Hallja a szót? (A detektív a földön megmerevedik)

és a felmentvény az 1900/1901. és 1901/1902. egyleti évekre megadatik.

Blumenstok Mihály érdekesen összeállított gondnoki jelentéséből kitűnik, hogy az elmúlt télen január 28-tól márczius 20-ig tartott a kifőzés. Ezen 52 illetve tényleg 45 nap alatt 9944 adag étel osztott ki. Az adagok napi átlagos száma 221. A leggyengébb nap január 28-ik volt, a mikor is — 151 adag étel fogyott el; márczius 7-én pedig a legtöbb, 242 étkeztek a népkönyhában. Élelmiszerekre kiadott 1152 kor. 79 fill. felszerelési tárgyakra fordított 33 kor. 06 fill. tüzelő fára 44 kor. 30 fill., cselédbér 107 kor., különfélekre 2 kor. 60 fill. a mi összesen 1339 kor. 75 fill. Egy gyermek napi ebédje tehát 1358 fillérbe kerül. Az egylet 7 illetve 6 évi tevékenységéről (1898—99. év télen az iskolák zárva voltak) a következő kimutatás nyújt áttekinthető képet:

1895—1896. télen 65 napon	4120 adag
1896—1897. " 71 " "	6712 " "
1897—1898. " 67 " "	7641 " "
1898—1900. " 55 " "	7735 " "
1900—1901. " 52 " "	8740 " "
1901—1902. " 45 " "	9944 " "

vagyis . . . . . 355 " 44892 " ebéd osztott ki, minek értéke — a különböző évek különböző árai alapján egy adagot 16 fill. számítva — 7182 kor. 72 fillérnek felel meg. Az egylet cselekvő vagyona (betét) 6145 kor. 53 fill.

A jelentése tudomásul szolgált, és a gondnoknak fáradságos teendőinek rendkívül lelkiismeretes és pontos teljesítéséért köszönet szavaztatott.

A választmány előterjesztésére illetve indítványára a közgyűlés Jablonszky Miklós volt elnökét, az egylet felvirágoztatása körül szerzett érdemei elismerésül az egylet tiszteletbeli tagjává választotta miről küldöttség fogja értesíteni.

Karattur Arthur dr. indítványára a volt női bizottságnak és annak fáradhatatlan elnököjének Feymann Gyuláné urnőnek hálás köszönet mondatott, ugyszintén az egylet elnökségének Tordai Györgyné tiszteletbeli tag indítványára.

A titkár indítványa folytán a közgyűlés nevében a közös hadsereg helybeli állomás parancsnokságának illetve a temesvári hadtestparancsnoknak a helyiség mindenkor készségszerű engedéseért, Weifert I. M. úrnak a népkönyha fenállása óta ajándékozott fűtőszénért, a város közönségének és a „Pancsovai Népbanknak” rendes évi segélyéért köszönet nyilváníttatik és utóbbi kettőnek a számadások is másolatban megküldendők.

Ezután megejtették a tisztújítás Tordai György főgymnasiunai igazgató-korelnök vezetésével. Egyhangulag megválasztották elnöknek Mattanovich Adolf polgármestert alelnöknek Obradovics Sztojkot, titkárnak Lambrecht Pétert, a választmány tagjai lettek: Blumenstok Mihály, Feymann Gyula, dr. Gyertyánffy Jenő, dr. Jovanovics István, dr. Karattur Arthur, Lestyánszky János Löwy Károly, Mergenthaler Ádám, dr. Radda Ignác, Wittigschlager Lajos, Winterteld János és Weisz Károly. Számvizsgálók: Tanter Albin és Nádor Béla.

A női bizottság tagjai: Aygnér Lajosné, Burget Lajosné, dr. Bierescu Sándorné, Bezeghy Miklósné, Epstein Rezsóné, Bach Mórné, Faragó Jánosné, Feymann Gyuláné, Fritzsche Ernőné, dr. Gonda Mórné, özv. Gramberg Nándorné, dr. Gadjanszky Miláné, dr. Gyertyánffy Jenőné, Goldberger Mórné, Gruby Igyázné, Hoffmann Keresztélyné, dr. Jovanovics Istvánné, Jakobovics Imréné, Karner Jánosné, dr. Karattur Arthurné, özv. Kipper Alojzia, Lestyánszky Jánosné, Lambrecht Péterné, Lócz

Vissza! (A detektív visszafordul) Ellenkező irányba keresse. Ugy. Most veszítse el a nyomot! (A detektív elveszti.)
 Mind: (Tapsolnak) Bravó Marozikám.
 Jupiter: (Másfelé irányítja a meszelátót) Hopp!
 Mind: Mi az már megint?
 Jupiter: A pancsovai főkapitány megtalálta a felsővárosi betörők és gyilkosok nyomát.
 Vénusz: (Ásítva) Ugyan ne viczeljétek.
 Merkúr: Ezt bizzátok én rám. (Mereven néz a főkapitányi hivatal felé.)
 A főkapitány: (Leteszi a papírszopokát.)
 Merkúr: (Erélyesen) Veszítse el a nyomot!
 A főkapitány: (Elveszti.)
 Vénusz: (Idegesen) Ugyan hagyjátok már abba. Szatyit, hivid be a cigányokat.
 Mars: Bocsánatot kérek nagysád. Még csak egyet.
 Mind: Halljunk! Halljunk!
 Mars: Most hipnotizálni fogom Pancsovát, hogy záros határidő alatt jelölje ki: 1) mikorra akarja utcáin a víz lefolyását szabályozni, 2) mikorra gondolja a pótdátót leszállíttatni és 3) ki gondoskodik a tüzoltóságnak szállítandó vizről?
 Mind: Oh, az lehetetlen!
 Merkúr: Bolond!
 Mars: (Magában) Ezt a Merkurt legközelebb felpofozom.
 (A cigányok bejönnek, rákezdik a nótát.)
 Vénusz: (Énekel):
 Valamit szuggeralok magának,
 Vállaljon el babájának . . .
 Szép is vagyok, jó is vagyok
 Csak egy kicsit hamis vagyok . . .
 — Fügöny. —

Józsefné, Mattanovich Adolfné, Mergenthaler Ádámné Nauer Györgyné, Pesztalics Józsefné, özv. Rohm Károlyné, Sessler Józsefné, Scherter Antalné, dr. Stanovics Braniszlávné, Tordai Györgyné, Walenta Lajosné, dr. Wittigschlager Rezsóné, Zákó Miláné, özv. Zsifkovics Mária.

Miután még a korelnöknek köszönet mondatott, a közgyűlés 5 órakor véget ért.

H I R E K.

— **Főispáni beiktatás.** Bethlen Miklós gróf, Torontál megye új főispánjának ünnepélyes beiktatása június hó 6-án ment végbe a szokásos módon. A külső pompát nem kedvelő új főispán kijelentései, melyeket egy a beiktató diszközgyűlésen mint az egyes üdvözlő szonokoknak tett, általános jó hatással voltak. A szomszéd törvényhatóságok igen szép számú a díszes küldöttségekkel voltak képviselve. Pancsova város küldöttsége Mattanovich Adolf polgármesterből, Lestyánszky János főkapitányból és dr. Karattur Arthur városi tiszti főügyészből állott. A küldöttség sönoka a város polgármestere volt.

— **Közgyűlés.** A „Pancsovai Társaskör” június hó 22-én d. u. 2 órakor saját helyiségeiben rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok minél nagyobb számban leendő megjel-nése-nagyon-ohaj-tandó volna.

— **Érettségi és magánvizsgálatok.** A helybeli állami felső kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálatok folyó évi június 13-án és 14-én tartatnak meg. Ezen vizsgálatokon dr. Schack Béla felső kereskedelmi iskolai főigazgató fog elnökölni. A m. kir. kereskedelmi minster biztosa: Mágá János, a temesvári kereskedelmi és iparkamara titkára. A magánvizsgálatok írásbeli része június 13-án és 14-én, szóbeli része pedig 15-én délelőtt lesz.

— **Halálozás.** Vasváry Antal m. kir. posta és táviráda főfelügyelő pénteken egészen váratlanul meghalt Temesvárott. A boldogult az 80-as évek közepétől 1894-ig a pancsovai posta- és táviráda-hivatal főnöke volt és ezen idő alatt családjával együtt a magyar társadalomnak kiválóan kedvelt és agilis tagja volt. Mint a „Pancsovai Társaskör” volt igazgatója fáradhatatlan tevénytésget fejtett ki válságos időben. Ezen kívül kiváló előzőkeny és pontos fő-tisztviselő volt, kit tisztársai szerették a nagy közön-ség pedig mindig tisztelt. Váratlan halálának híre itt is városszerte mely részvétet kellett számos tisztelje és barátja körében. A posta hivatal s a Társas-kör, kinek a boldogult tisztbeli tagja volt, gyász-lobogót tüztek ki, és koszorút helyeztek a ravatalra. A derék magyar ember nyugodjék békében.

— **Sírkö-leleplezés.** Torontál vármegye lelkes tanítósa maradó emléket állít a soraiból kiemelkedett vezérének, szeretett tanfelügyelőjének néhai Steubach Antal kir. tanácsos-tanfelügyelő nek. A díszes sírkövet a megyei tanítószág részvétele mellett a jövő csütörtökön, június 12. leplezik le a nagy-beckereki róm.-kath. temetőben, mely kegyeletes ünnepélyen városunk és vidékének tanítói is szép számban részt vesznek. Az ünnepi beszédet Molnár József pancsovai ig. tanító tartja.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A városi törvényhatóság június hó 4-én tartott II-ik rendkívüli közgyűlést. A Mattanovich Adolf polgármester elnökölt. Ő felsége titlének 50 éves évforduloja alkalmából rendezendő ünnepségek sorrendje valamint a rendezési költségek fedezésére tett tanácsi indítványok egyhangulag elfogadtattak. — A Klastrom-és Iskola-utczák koczakövekkel való kikövezése és rendezése 16863 kor. 35 fill. kiadással elhatározottat. Ezzel kapcsolatban tárgyalta a tanács a Ferencz József téren át a városházától a törvényszéki épülethez vezető átjárónak koczakkal leendő kikövezetésére vonatkozó indítványát, melyet a többség elvetett. (Igy kell a tanácsnak; tessék egyszer már önállónak lenni és azon közgyűlési határozatot, mely szerint a belvárosban a rossz állapotban levő átjárók kocz-kával kövezendők — végrehajtani, nem pedig mindig új határozatokat provokálni.)

— **Az iskolai vizsgák sorrendje.** Az 1901/2. tan-év zárvizsgák városunk iskolaiban a következő sor-rendben tartatnak meg: I. A helybeli magy. kir. áll. főgymnasiunban: Június 14-én tornavizsgálat, d. u. 5 órakor. Június 17-én: VII. oszt. Magyar, magy.-gör. írók, német. VI. oszt. Latin, görög, történelem. V. oszt. Természettrajz, matematika. IV. oszt. Természettrajz, algebra, mértan. III. oszt. Magyar, latin, német, történelem. Június 18-án: VII. oszt. Latin, görög, földrajz. VI. oszt. Magyar, magy.-gör. írók, német. V. oszt. Magyar, magy.-gör. írók, német, történelem. II. oszt. Magyar, latin, földrajz. I. oszt. Természettrajz, számtan, mértan. Június 19-én: VI. oszt. Természettrajz, matematika. V. oszt. Latin, görög. IV. oszt. Magyar latin, német, történelem. III. oszt. Földrajz, számtan, mértan. I. oszt. Magyar, latin, földrajz. Június 20-án: VII. oszt. Fizika, matematika, ábr. mértan. II. oszt. Természettrajz, számtan, mértan. Június 23-án: Francia, gyorsírás. Június 24—27-én: Rajzkiallítás. Június 29-én: „Te Deum” aztán tanév bezárása.

II. Az áll. elemi iskolákban: a) Belváros. Június 17-én délelőtt: I. és II., 18-án III. és IV. fü oszt. — Június 19-én délelőtt: I. és II. leány oszt., 20-án III. és IV., 21-én: V. és VI. oszt. A gondnok-ság kiküldöttjei: Dr. Csütörtök Arnold és Lestyánszky János urak. — b) Alsó város. A füiskola. Június 18-án délelőtt: I. és II. oszt. 19-én délelőtt: III. és IV. oszt. 20-án délelőtt: V. és IV.

Pepe.

oszt. A gondnokság képviselői: Mattanovich Adolf és Dr. Pánczél Ottó urak. — B. Leányiskola. Junius 19-én délelőtt: I, II, V. és VI. oszt. délután: III. és IV. oszt. A gondnokság képviselői: Dr. Wittigschlager Rezső, Dr. Sesitinszky Adolf és Dr. Adler Arthur urak. — C. Vegyes iskola. Junius 18-án délelőtt: I, II. és III. oszt. A gondn. képviselői: Schwalm György ur. — c.) Felső város. A. Fiu iskola. Junius 18-án délelőtt: I, II. és III. oszt., délután: IV. osztály. — B. Leányiskola. Junius 19-én délelőtt I, II. és III. oszt., délután: IV. osztály. — C. Vegyes iskola. Junius 20-án délelőtt: I, II. és III. oszt.; délután: IV., V. és VI. oszt. — Kubick-féle házban. Junius 21-én délelőtt: I, II. és III. oszt. A gondnoksági képviselői: Christian Antal, Fa István és Bogoszlavlyevics Vlasztimir urak. — A vizsgálatok délelőtt 8 órakor, délután 2 órakor kezdődnek. Az áll. népokt. tanintézetek gondnoksága.

— A pancsovai államfelső kereskedelmi iskolában a tanulók felvétele és beírása az 1902/3-ik iskolai évre nézve már a folyó tanév bevégeztével június 30-ától július 3-ig és ha az osztályoként meghatározott létszám még nincs betöltve, július 5-éig tartatták meg. A beírt tanulók az igazgatóságnál hagyják bizonyítványukat és a felvételi díj (évi 10 korona) ellenében beírási igazolványt kapnak. Ha a tanév végén felvett tanulók a következő tanév elején szeptember 4-éig bejárólak az osztályfőnöknel személyesen nem jelentkezésnek, nemcsak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett felvételi díjat is elvesztik. — Levélben vagy írásban való jelentkezésnek helye nincs, mert minden tanulónak a felvételre személyesen, a szülőll vagy gyám kíséretében kell megjelennie. — Szeptember elején folytatólagos felvétel csak az esetben történik kivételesen, ha a szabályszerű létszám még nincs betöltve. (1901. 29217. sz. min. rend.)

— Dankó Pista Pancsován. Dankó Pista az Alföld „nótafája“, az országos hírnévként örvendő népdalköltő és zeneszerző, kit városuk közönsége eddigéig csak hírből ismert a jövő hét folyamán jól begyakorolt daltársulatával hozzánk is ellátogat. Ez alkalommal szerdán jun 11-én és csütörtökön jun 12-én a Hungária szálloda kert-helyiségében hangversenyt rendez, melynek magyar vérlüktetésről tanuskodó áriáit műértő közönségünknek legmelegebben ajánljuk; belépti díj 1 korona. A hangverseny műsora a következő.

1. Ősz. kar: Van-e még hely halász legény... Szövegét írta Pósa Lajos. Zenéjét Dankó Pista. Elragadta galambomat... Szövegét írta Pósa Lajos. Zenéjét Dankó Pista. Biró uram, biró uram bevádolok valakit. Szövegét írta Lampérth Géza. Zenéjét Dankó Pista, éneklé az egész kar.

2. Nagy a sirás, nagy a baj a cigány sorba... Szövegét írta Horváth Elemér. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Pap Ferencz.

3. Hallgasson el a hegedű, (Beteg az én kis galambom) Szövegét írta Papp János. Zenéjét Dankó Pista. Pergetem elejtem... Szövegét írta Pósa L. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Harmath Róza.

4. Göre Gábor nótája (Bus a magyarnak élete) Szövegét írta Gárdonyi Géza. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Kertész József karkisérrel.

4. A magyar nép kesergőjéből: Szegény ember dolgát boldog lsten bírja. Szövegét írta Pósa Lajos. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Pap Ferencz

6. Egyveleg: Piros róza tövéből fakad a bimbó. Szövegét és zenéjét írta Dankó Pista. Mikor még a bajszom... Szövegét írta Gárdonyi Géza. Zenéjét Dankó Pista. Durbints Sógortalan lu kend... Szövegét írta Gárdonyi Géza. Zenéjét Dankó Pista. Bujjék kendek az bőrére... Szövegét írta Péterffy Tamás. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé az egész kar.

7. Dankó Pista költő pajtás. Szövegét írta Szávay Gyula. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Pap Ferencz.

8. A csengődi pusztába... Szövegét írta Lampérth Géza. Zenéjét Dankó Pista. A lopott csók... Szövegét írta Péterffy Tamás. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Harmath Róza.

9. Egyveleg: Megállj, megállj babám... Szövegét írta Vidor Pál. Zenéjét Dankó Pista. Eltörtött a hegedűm... Szövegét írta Békeffy Antal. Zenéjét Dankó Pista. Most van a nap lemenőbe. Szövegét s zenéjét írta Dankó Pista. Nyáron vályogot vetek... Szövegét írta Békeffy Antal. Zenéjét Dankó P. Hallod cigány, dülj a hegedűre... Szövegét írta Berki Ferencz. Zenéjét Dankó Pista. A csongrádi halas tóba... Szövegét írta Horváth Elemér. Zenéjét Dankó Pista. Harmatos rózsám... Szövegét írta Bedy Mihály. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé az összes kar.

10. Ugy-e most már másnak mondod?... Szövegét írta Szávay Gyula. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Pap Ferencz.

11. Tengőri nóta. Szövegét írta Gárdonyi Géza. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Kertész J. karkisérrel.

12. Piros róza ibolya... Szövegét írta Pósa Lajos. Zenéjét Dankó Pista. Kinyillott az őszi róza... (Pósa lakadalmas) Szövegét írta Dingha Béla. Zenéjét Dankó Pista. A szegedi kertek alatt... Szövegét írta Pósa Lajos. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Harmath Róza.

13. A magyar nép kesergőjéből: Tudjátok-e mit álmodtam?... Sir a harang, Szövegét írta Pósa L. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé Papp F. kar kísérettel.

14. Egyveleg. Maros partján halász kunyhó... Szövegét írta Pósa Lajos. Zenéjét Dankó Pista. Bus

az gólya... Szövegét írta Gárdonyi Géza. Zenéjét Dankó Pista. Szólt az Isten. Szövegét írta Gárdonyi Géza. Zenéjét Dankó Pista. Esik a hó, nincsen virág... Szövegét írta Gárdonyi Géza. Zenéjét Dankó Pista. Éneklé az összes kar.

— Hol a rendőrség. Van egy tilalom, mely szerint kézi kocsikkal, targoncákkal, talicskákkal szóval semmiféle járművel a járdákon járni nem szabad. A külső utcákban hozzá vagyunk szokva, hogy sáros időben valami csenevész inasgyermek lónak is nehéz szekeret húznak a járdán, de hogy a város kellő közepén a rendőrség orra előtt is ez történehesék, ez még sem járja. Pedig majdnem napirenden van. A napokban az egyik fűszerkereskedő (H. A.) inasai a Gromon utcában az aszfaltjárdán szál itottak oltott meszet. A járó-kellő közönség kénytelen volt kitérni, hogy a kilocsoló mész be ne fekenedezze, a járdán azonban mindenütt ott maradtak a nyomai, a miben aztán a közönség végig gázolhat. Csak azt szeretnők tudni ki ügyel nálunk a rend fentartására.

— Lopás. Csütörtökön éjjel váratlan és hivatlan vendégei voltak Cohen Illés terménykereskedőnek starcsovai úti raktárában. Körülbelül 50 korona értékű nyers bőrtöket loptak el a tolvajok a szarítótul szolgáló kukorica göreből, kiket a rendőrség szokott erélyével nyomoz.

— Kovácsműhelyek az utcán. Minden bevezetés nélkül előadjuk a bajt, a mint azt nekünk demonstráltak. A sarkon álló alsóvárosi áll. el. leányiskolától három utca irányában három kovácsműhely van, melyek közül a legközelebbi legfeljebb 25, a legmesszebb fekvő pedig talán 100 méter távolságnyra van. E három kovácsműhely közül a két tavolabbi már évek óta, a harmadik s tőzsomszedságban levő pedig összesen néhány hete, hogy meg van. Az utolsó, harmadik műhely, hogy kinek az engedélyével nyitattat az meg és hogy mindhárom műhely ülönök és kalapácsainak egymással való bármint módon történő érintkezése által keletkező, kinek menyei, kinek alvilági hangok milyen befolyással vannak 300 leánygyermek tanítására azt nem akarjuk ezuttal firtatni, hanem az ilyen az utcára és járdára kiköltözködő műhelyeknek közveszélyességére akarjuk a jóindulatu illetékesek figyelmét felhívni. De hadd beszéljen a következő igen gyakran előfordul eset. Egy komoly, dolga után járó úri ember mult csütörtökön az említett iskola tőzsomszedságában levő egyik kovácsműhely elé épp akkor ért, mikor valami inas- vagy segédféle egy jókora tüzes vasrudal kirohant és közvetlenül az arra haladó lábait elé dobta. A meghökent ember szerencsére félreugrott és így a ruganyosság törvényénél fogva a földről vissz pattant tüzes vasdarab nem eshetett lábaira. Ez történt fényes nappal közvetlenül a tanítás befejezése előtt, a mikor ugyanezen a járdán száz meg száz kevésbé elővigyázó, élénk természetű és járásközben is nyugtalanakadó kisebb nagyobb gyermek szokott vígan csevegvé hazajárni. El tudja-e képzelni a mi hatásának azt a bajt, a mi ilyen módon keletkezik, családokat tehet szerencsétlenné? Pedig még ennél kedélyesebben is dolgoznak Pancsován az ilyen kovácsműhelyeken. Nem egyszer voltunk tanui annak, hogy az ilyen kovácsműhelyekből csak úgy repülnek kifelé az ajton a különböző munkában levő dolgok. Azt hisszük, hogy ilyen állapot még egy csárdai kovácsműhely, előtt sem tűrhető, annál kevésbé egy élénk forgalmu város egyik főtezájában, az iskolák és óvoda közvetlen szomszedságában. Az sem járja, hogy a javítás végett oda hozott kocsai részek (oldal, tengely, kerék stb.) egészen maszatosak a kocsikenőcsőtől a járdá mindkét felén egyik oldalon a falhoz támasztva, a másikon egymásra hányva fekszenek, úgy hogy alig lehet köztük eljáráni Hogy nem egy kis leány esett el, hogy nem egy kis ruhácska lett bemocskolva, az bizonyos. És ez mint azért van, mert a pancsovai kovácsmesterek azt hisszük, hogy óvák az utca

egész szélteben. Nem is szolaltunk fel eddig elé, de a mostani állapot kötelességünké teszi a rendőrség figyelmét felhívni, azon reményben, hogy akad statutum, a mely meghatározza, hogy mester ember hol dolgozhatik?

— Több figyelmet kérünk a tisztelt utcázseprők-től. Kérjük ugyanis őket, hogy a Deák-utca seprését ne délután 2—3 óra között, hanem valamely alkalmasabb időben végezzék, pl. olyankor, mikor ezen utcában levő kávéház előtt nem ül üdülő közönség.

Nyílttér*)

Rohitschi *** kiváló diätikus hatás-sal-biró-frissítő-ital, mely ebben a tekintetben minden más ásványvíztől előnyösen különbözik. Mindenütt kapható; a vételnél határozottan ezen víz kérendő.

Raktár Magyarország részére
Hoffmann Józsefnél, Budapest, Bathory-ut. 8.

*) Ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség. 20-7

Hirdetések.
(Férfiak ingyen kapnak)

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz-oldalas könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legmulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amer'ka. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,
folytonosan ható kettős emeltryű szerkezettel, és nyooerő szabályzóval.
A munka képesség 20% nagyobb mint bármely sajtonál.

Hydraulikus sajtók
szőlő és gyümölcs zúzó, és bogyo morzsolók.
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia“ gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa
cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.
→ Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel. ←
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Képviselők és viszontelárusítók felvétetnek.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik kőszvényéknél, csuszánál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és t. társa, csász. és kir. udvari szállítók, Budapest.

A Laudon-utca 3 szám

alatt a város közepén fekvő

H Á Z,

mely áll 1 előszoba, 4 szoba, konyha és éléskamrából, továbbá egy kis, egy szobából álló udvari lakás, kert, kút, pince és 2 fűskamrával, úgyszintén 12 hold föld eladó.

Bővebb felvilágosítást nyerhető a tulajdonosnál

Schljiwovački,
tisztviselő-özvegyénél.

Pancsovai látképes levelezőlapok
(legújabb felvételek)

igen szép, egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

Az állat-praeeparatumok teljesen molymentesek.

Állatok minden fajának kitömésére vállalkozik

KATONA MIHÁLY

Budapest, 1900: Állami érem.

nyilv. állatpraeparáló és tanszerkesztő intézete.

BUDAPEST, József-körút 13.

Emlősök és madarak természetihuen a legújabb módszerrel (modellirozással) készítettnek: szebben, jobban olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitömése nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK:		MADARAK:	
Egérnagyságu . . . 0.80—1 frt	Pintynagyságu . . . 0.80—1 frt	Menyét . . . 2	Galamb . . . 2
Nyest . . . 5	Erdői bagoly . . . 3	Róka . . . 9	Nagy sulyly (Uhu) . . . 6
Vaddisznófej . . . 15—20	Sas (nagy) . . . 12	Szarvasfej . . . 35—30	Keselyű . . . 12
Síkfajdkakas dürgős helyzetben ágon faldiszul . . . 10	Nyír . . . 7	Síkfajd fej és fark faragott tablettán . . . 5	Nyír . . . 4

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati trophéák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emlős fejek; művészileg faragott tabletták, mint szobadíszek, madarak, mint faldíszek, emlősbőrök természetihuen utánzott fejekkel. **Öz, szarvas, agancsok** mondírozása tablettákra, levett agancsok koponyautánzatokra helyezése és minden egyéb praeparatori munkák művészi és gondos kivitele juttányosan számítatják.

Az intézet kitömési célra frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sas-fajokat, fajakasokat, uhu és tuzókat. Medvét és medve-bosót, linczt, vadmacskát, vidrát, farkast, E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árral lesznek fizetve.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva és jóváhagyva.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pragrad bei Robitsch-Sauerbrunn.

Az üvegek felszerelése kereskedelmi törvényileg bejegyzett mintavédelem alatt áll.
Ezen Balzsam belsejleg és külsőleg gyógyít. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapítja a fájdalmat okozó köhögést és meggyógyítja még a régebbi keletű hlyfajta bajokat is. 2.) Hatá a kitünő torokgyógyásdnál, rekedtségnél és minden torokbetegségnél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglehető gyorsan gyógyít gomorgórokat, kólikát és gyomorzakgatást. 5.) Enyhíthetősü hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kitünően szolgál fogfájásnál, od-as fogak, szájröhadás és minden fog- és szíjbetegségnél, megszünteti a felbőgést, a száj és gyomorból eredő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint osodlatos-egyszer-uzolgá-minden sebnél, hűpörseknél, szemölcs, egési sebek, elfagyott tagok, ruh. var és kiütésekénél, megszünteti a fűfajást, zúgást, szakgatást, kőszvény, fűtűfajst stb. **Ügyeljünk mindenkor szorosan a zöld apáca-védjegyre, a mint az itt ábrázolva van.** Hamisításoktól legjobban óvakodhatunk, ha egyenesen a gyárból hozatunk eredeti, behajított kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaüveget 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillérért bérmentesen szállítva Ausztria Magyarország bármely postaállomására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés csak az összeg előre utalványozása vagy részletítés teljesítése esetén eszközöltekik.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyújt kilátást ezen szer bármínó sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelmes műtétek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi százlelevelű rózsza (centifolia) kenőcsét

használat, mely rendkívül szívóerővel bír, s a seb k gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig elérhetetlenül áll. A valódi százlelevelű rózsza (centifolia) kenőcs használható: gyermekgyógyásknál jeleknél, mellgyulladásnál, a tejfolyás elrekedésénél, mellkeményedésnél, orránézénél, mindennemű régi bajoknál, felrepedezett lábak és lábcsáknál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt lábknál sőt esontszónál is; ütött-, szúrt-, lött-, vágott- és zúzott sebeknél; idegen testek, mint üveg-nyves, karbunkus, újranövés, sőt ráknál is; ujjakévez, körömdaganat, tályog, feltört ábak, mindenemű egési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő keletkező sebek, nyakdaganatok, vérdaganatok, fűldaganatok, és gyermekek ázott sebei stb. stb. Szétküldés csak az összeg előretalványozása után történik. 2 tégely ára portóval, szállítólérellel és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. **Közönlöratok eredeti példányokban nagy számban állanak közbet-kintésre.** Óva minden tégelyen a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) LIMITED in Pragrad” czégre kell bejegyezve lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmúlhatatlan szer nincs soha a véte a megromlásnak, sőt ellen-ség behatása alatt, emellegre bármily évszokban szétküldhetők. Ezen két szer m. n. d. nem kell mindig más, hamisított szernek, vagy ilyenfajta okosor ajánlott értéke és hatáspóklihi ügyezvezt pótszernek használatát. — melyekért csak ezáltal, dobjuk ki a pénzt, — hanem maradjunk meg melian, világszerte ismeretes szernek, minden esádnál b. mely eshetőségek előfordulásánál kész-letben kellene lenniök. A hol ezen szeret nem volnának kaphatók a fent leirt, valódiságot bizonyító védjeggyel ellát, onnét legzélszerűbb direkt rendelni a következő czímre:

An Apotheker Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pragrad bei Robitsch-Sauerbrunn.
Központi raktár Budapestén Török J. gyógyszerárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárban és Bécsben Brady C. gyógyszerárban.
52-11

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicagoí aratógépgyár.)

GRAND PRIX **P A R I S 1900-ban.**

Kéveköto aratógép, Fűkaszalógép, Kőszőrűkészülék, „Daisy” marokkrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kevekötofonal, gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Oleos tartalék-részek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN Évi termelés **BUDAPEST,**
igazgató. 362,000 gép V. ker., Váci-ut 30. sz.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

husból készült és ennek tápanyagait tartalmazó izetlen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb

erősítő-szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, betegágyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, údúóknak, nemkülömben

Vas-Somatose

alkalján a sápkórosoknak lesz ajánlva az orvosok által. Vas-Somatose nem egyéb 2% szerves összetételű vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose. Somatose rendkívül gyorsan az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT, 14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium” legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokkrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság résziczi mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárolagos képviselők: **SINGER és PALMER, Temesvár.**

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.